

STRATEGISCHE KOERS

2021 - 2024

Inhoudsopgave

2 Inleiding

Missie en toekomstvisie

3 Missie

3 Toekomstvisie

4 Wettelijke functie openbare bibliotheek

De maatschappelijke waarde van de Bibliotheek Hoorn

5 Maatschappelijke ontwikkelingen

7 Verbinder en partner in Hoorn

WAAR VERHALEN SAMENKOMEN

8 Het begint allemaal met lezen

9 Hier herken je ons aan

WAAR IEDEREEN ERTOE DOET

10 Zo gaan we het doen

10 1. Het bevorderen van geletterdheid en leesplezier

13 2. Digitale inclusie en digitaal burgerschap

13 3. Een leven lang ontwikkelen

DE TOEKOMSTBESTENDIGE BIBLIOTHEEK

15 Organisatieontwikkeling

17 Financiën

Inleiding

Met drie vestigingen in Hoorn en met ruim 265.000 bezoekers per jaar is de Bibliotheek Hoorn een van de drukst bezochte instellingen in de gemeente Hoorn. Bezoekers komen er om een groot aantal redenen: om boeken te lenen, een taal cursus te volgen, om te leren omgaan met de digitale overheid, voor een voorleesmiddag, een sollicitatietraining, om huiswerk te maken of gewoon om de krant te lezen met een kop koffie. De bibliotheek wordt al meer “de wegwijzer van de samenleving” en een “third place” waar je kunt blijven ontwikkelen.

Hoorn is economisch goed ontwikkeld. Maar er zijn ook zorgen: de welvaart onder de bevolking is niet gelijk verdeeld. Sommige delen van de stad hebben grote en verschillende sociale problemen. Door de coronacrisis zijn deze nog scherper in beeld gebracht. Zo zijn achterstanden zichtbaarder geworden en blijkt zelfredzaamheid niet vanzelfsprekend te zijn, waardoor de kansongelijkheid toeneemt. Iedereen moet zelfstandig mee kunnen doen aan de samenleving, maar een grote (groeierende) groep inwoners heeft hier moeite mee. Voor deze groep zullen de bibliotheek en haar samenwerkingspartners zich de komende jaren inzetten. We gaan investeren in taalontwikkeling, leesplezier, leesmotivatie en digitale vaardigheden, vanaf zeer jonge leeftijd. Ook ouders spelen een belangrijke rol. Daarom bieden we de komende jaren extra ondersteuning voor gezinnen die moeilijk kunnen meekomen.

De maatschappij verandert snel en ingrijpend met effecten die we nu nog niet goed kunnen overzien. Maatschappelijke thema's als duurzaamheid, burgerschap en technologie worden ook belangrijke thema's van de bibliotheek. We brengen hierbij inwoners, experts en organisaties bij elkaar. We gaan met elkaar in gesprek, openen ogen en bieden perspectief. Samen met onze professionele medewerkers, vrijwilligers en onze samenwerkingspartners.

Paul Groot

Directeur de Bibliotheek Hoorn

Een feit is dat bibliotheken veruit de best bezochte instellingen van Nederland zijn: bijna dubbel zoveel bezoekers als bioscopen en musea en meer dan tien keer zoveel als voetbalstadions. *(cijfers 2018 van CBS, Museumvereniging, Transfermarkt en Ministerie van OCW).*

de Bibliotheek
Hoorn

Missie en toekomstvisie

Missie

De Bibliotheek Hoorn staat voor een leven lang leren, voor iedereen die wil leren.

Toekomstvisie

In een samenleving waar het gevoel van sociale ongelijkheid groeit en de polarisatie groter wordt, neemt de kennis over het algemeen af. Mensen lezen minder en minder breed en hebben daardoor minder kansen op de arbeidsmarkt.

Onzekerheid over de toekomst en toenemende kansenongelijkheid zorgen voor grote verschillen. Een groeiende groep mensen kan niet meer meekomen, met als gevolg eenzaamheid, een gebrekkige gezondheid, schooluitval, werkloosheid en armoede. Dit druist in tegen het ideaal van een inclusieve maatschappij.

De bibliotheek staat middenin de samenleving. Wij zorgen ervoor dat inwoners op eigen niveau kunnen

meedoen, zich persoonlijk kunnen ontwikkelen en vaardigheden aanleren, behouden of verdiepen die nodig zijn om te participeren. Dat doen we niet alleen, maar met onze maatschappelijke, culturele en educatieve samenwerkingspartners. Zo helpen we de kanskracht van de inwoners van Hoorn te vergroten. Onze professionele medewerkers, ondersteund door een groot aantal vrijwilligers, zetten hun kennis, ervaring en netwerk in om het verschil te maken in Hoorn.

“Voor veel kinderen is de openbare bibliotheek de eerste bushalte in de kennismaking met cultuur. Het zijn ook al lang niet meer plekken waar je alleen boeken kunt lenen. Het zijn laagdrempelige plekken voor het organiseren van debatten en workshops. Als we in de toekomst van de samenleving willen investeren is dit een goede bestemming. Dan draag je meteen ook bij aan een ander probleem: de laaggeletterdheid en teruglopende leesvaardigheid.”

*Kristel Baele
Voorzitter van de Raad voor Cultuur*

Wettelijke functie openbare bibliotheek

De maatschappelijke functie van openbare bibliotheken is steeds belangrijker geworden voor de Nederlandse samenleving. Daarom zijn deze taken in 2015 vastgelegd in de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen (WSOB). Hiermee draagt de openbare bibliotheek bij aan de maatschappelijke kansen en persoonlijke ontwikkeling van de inwoners. Uitgangspunt van de WSOB is dat iedereen toegang heeft tot de fysieke en digitale openbare bibliotheek.

De vijf kernfuncties van een openbare bibliotheek:

- A. het ter beschikking stellen van kennis en informatie;
- B. het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
- C. het bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
- D. het organiseren van ontmoeting en debat;
- E. en het laten kennis maken met kunst en cultuur.

De maatschappelijke waarde van de Bibliotheek Hoorn

De bibliotheek wordt in Nederland steeds meer als 'third place' gebruikt. Dit is de plek naast je thuis en je werk waar je regelmatig komt. Een plek waar je komt om te ontspannen, waar je in stilte kunt afzonderen, maar waar je ook anderen kunt ontmoeten en samenwerken. Third places zorgen er ook voor dat mensen elkaar toevallig ontmoeten, waardoor sociale cohesie en tolerantie voor andersdenkenden toeneemt. Deze aantrekkingskracht is verklaarbaar als we enkele maatschappelijke ontwikkelingen met elkaar in verband brengen.

“Bezoekers komen er om een groot aantal redenen: om boeken te lenen, een taal cursus te volgen, om te leren omgaan met de digitale overheid, voor een voorleesmiddag, een sollicitatietraining, om huiswerk te maken of gewoon om de krant te lezen met een kopje koffie. De publieke ruimte van de openbare bibliotheek functioneert als huiskamer van de stad. Dat is zeer waardevol in een samenleving met risico's op segregatie.”

*Minister Van Engelshoven van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap*

Maatschappelijke ontwikkelingen

De noodzaak tot een leven lang leren

In onze maatschappij, waarin er continu van alles verandert, is het haast van levensbelang om een leven lang te blijven leren. Dat is niet alleen belangrijk voor ieders welzijn, maar ook om volwaardig mee te kunnen blijven doen. Het is belangrijk dat iedere inwoner van ons land zich ook daadwerkelijk uitgenodigd voelt om zijn leven lang te leren. Een doel waar de bibliotheek met succes een bijdrage aan levert.

De verminderende leesvaardigheid onder kinderen

Ongeveer één op de drie Nederlandse tienjarigen ervaart weinig tot geen leesplezier. Dit blijkt uit het verschenen onderzoek Progress in International Reading Literacy Study (PIRLS). Het percentage leerlingen dat niet van lezen houdt, ligt in Nederland twee keer hoger dan het internationale gemiddelde. Uit een ander onderzoek blijkt dat Nederland schrikbarend slecht scoort ten opzichte van andere Europese landen op leesvaardigheid en leesmotivatie onder middelbare scholieren. Eén

op de vier Nederlandse 15-jarigen loopt risico op laaggeletterdheid. Bibliotheken, onderwijs, gemeenten en ouders moeten de handen ineenslaan om samen het tij te keren.

21e- eeuwse vaardigheden

De maatschappij verandert door digitalisering en technologie in een kennis- en informatiesamenleving. Binnen het onderwijs wordt gewerkt aan het ontwikkelen van een nieuw curriculum. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar het belang van 21e-eeuwse vaardigheden, met een belangrijke plaats voor digitale-, informatie- en creatieve bekwaamheid. Als bibliotheek spelen wij hierop in. Een deel van onze activiteiten is gericht op het (verder) ontwikkelen van deze vaardigheden. We concentreren ons hierbij op het onderwijs én op individuele bezoeker.

De terugtrekkende overheid

Onze verzorgingsstaat is de laatste jaren sterk aan het veranderen. Lokale overheden trekken zich steeds meer terug en verwachten zelfredzaamheid van de inwoners. Langzaam maar zeker groeien we naar het zogenoemde 'Inclusieve urbanisme' met stads- en dorpsgemeenschappen waar iedere inwoner meetelt en meedoet. Om in zo'n maatschappij mee

te blijven doen, zijn mediawijsheid en geletterdheid belangrijke voorwaarden. De bibliotheek kan in belangrijke mate hierbij helpen.

De kloof tussen hoog- en laagopgeleiden

In Nederland is de kloof tussen hoog- en laagopgeleiden de laatste jaren alleen maar groter geworden. We zien een tweedeling ontstaan, zowel op het gebied van taal als op het gebied van digitale vaardigheden. Nederland telt 2,5 miljoen laaggeletterden. Dat zijn mensen van 16 jaar en ouder die moeite hebben met lezen, schrijven, rekenen of invullen van formulieren. Omgerekend is dat 18% van alle mensen in Nederland, ongeveer 1 op de 6 inwoners. In Hoorn liggen deze cijfers zelfs hoger: meer dan de helft van de laaggeletterden zijn volwassenen met gezinnen.

Verbinder en partner in Hoorn

We bereiken onze doelen en ondersteunen de Hoornse gemeente door inwoners, organisaties en experts bij elkaar te brengen. Zowel op lokaal als regionaal niveau.

Lokale en regionale verbinding

De Bibliotheek Hoorn vervult een rol op het gebied van belangrijke onderwerpen die spelen in Hoorn en omgeving. Thema's als geletterdheid en leesplezier, het opdoen van basisvaardigheden en het doorontwikkelen van deze vaardigheden staan centraal in de programmering. Hierbij zijn gezinsaanpak en onze collectie de rode draad. Daarnaast bieden wij een relevant activiteiten aanbod rond actuele thema's als duurzaamheid en dataveiligheid.

Partner gemeente Hoorn

De Bibliotheek Hoorn helpt bij de opgaven van de gemeente bij de bestrijding van laaggeletterdheid maar ook op thema's als eenzaamheid, mantelzorg en dementie. Deze beleidsperiode biedt de Bibliotheek Hoorn samen met zorg- en sociale organisaties een toegankelijke collectie met gezamenlijke programmering over deze thema's.

Communities

Hoe betrek je inwoners aan de voorkant bij de beeldvorming en hoe maak je intensiever gebruik van de initiatieven die er al zijn? De Bibliotheek Hoorn wil vanuit haar kernfunctie 'organiseren van ontmoeting en debat' hieraan een belangrijke bijdrage leveren. We willen graag van een aantal groepen in Hoorn weten wat zij belangrijk vinden en waar ze hun energie in willen steken. Door in gesprek te gaan met de lokale gemeenschap en gezamenlijk activiteiten te organiseren, wordt kennis gedeeld wat de samenleving sterker maakt.

"Bad libraries build collections, good libraries build services, great libraries build communities."

David Lankes

Cultuur Hoorn

In 2016 is op initiatief van de Bibliotheek Hoorn het gezamenlijk cultuurplatform Cultuur Hoorn opgericht. Het doel van het platform is om Hoorn als aantrekkelijke culturele stad nog meer onder de aandacht te brengen, zowel in de regio als landelijk. Cultuur Hoorn pakt de regie ten aanzien van de culturele infrastructuur in Hoorn; zij wil de doelstellingen en activiteiten van elke afzonderlijke deelnemer versterken en een algemene agenda ontwikkelen voor het hele culturele leven in Hoorn.

Onze samenwerkingspartners:

Alzheimer Café • Berend Botje
Bibliotheek Kennemerwaard
Bij Bosshardt (Leger des Heils)
Cinema Oostereiland • Cultuur Hoorn
De Blauwe Schuit • De Voedselbank
Fiolet taaltrainingen • Gemeente Hoorn
Het Jongerenloket
Het Westfries Bondgenootschap
1.Hoorn • Horizon College Hoorn
Hotel Maria Kapel • Human Library
IBS Elif Hoorn • Martha Flora Hoorn
Mee de Wering • Muziekschool Boedijn
Primair onderwijs Hoorn • Risdamhuis
Schouwburg Het Park
Speciaal onderwijs Hoorn
Speel-o-theek De Zusjes
Stichting Geriant
Stichting Kinderopvang Hoorn
Stichting Kunst en Cultuur
Stichting Lezen en Schrijven
Stichting Netwerk • Taalhuis Westfriesland
Voortgezet onderwijs Hoorn
Vrijwilligers NH • Vrijwilligerspunt
Vue Hoorn • WerkSaam
Werkgroep Zorgzame Samenleving
Westfries Archief • Westfries Museum
Westfriese Bibliotheken • Wijklab Grote Waal
WilgaerdenLeekerweideGroep

WAAR VERHALEN SAMENKOMEN

Het begint allemaal met lezen

Hoe kan onze collectie bijdragen aan de maatschappelijke vraagstukken? Onze collectie bestaat uit verschillende (fysieke en digitale) bronnen van kennis en cultuur die onmisbaar zijn voor het waarmaken van de vijf functies van de openbare bibliotheek. Inwoners van Hoorn worden geïnspireerd met relevante en betrouwbare informatie. Dit draagt bij aan hun persoonlijke ontwikkeling en verbetert hun maatschappelijke kansen. De collectie is hierbij zowel een doel (inspireren en ontspannen) als een middel (ter ontwikkeling) en vergroot de verbeeldingskracht, het leesplezier en de ontspanning door lezen.

“Tijdens de Kinderboekenweek komen kinderen en hun ouders overal in Nederland weer in aanraking met de magie van boeken. Als we boeken lezen, ontdekken we nieuwe werelden, mensen en ideeën. Pas als je kunt lezen, kun je volwaardig meedoen in de samenleving. De bibliotheek speelt een essentiële rol in het stimuleren van leesplezier, leesvaardigheid en persoonlijke ontwikkeling. De bibliotheek is de huiskamer van onze wijken. Haar deuren staan altijd open, wie je ook bent of waar je ook vandaan komt.”

Minister Van Engelshoven van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Hier herken je ons aan

De Bibliotheek Hoorn heeft haar eigen karakter. Niet alleen vanwege onze missie, maar ook door de manier van werken die bij ons past. Daarbij passen vier kernwaarden die niet alleen weergeven waarom we dit werk doen, maar ook hoe we dat doen.

Inspirerend

Wij bieden inspiratie om te prikkelen en te verwonderen. Want verwondering stimuleert nieuwsgierigheid en dat leidt weer tot het willen ontdekken van het eigen talent en de ontwikkelingsmogelijkheden.

Ook wij laten onszelf steeds opnieuw inspireren om ons eigen talent te ontdekken, te ontwikkelen en in te zetten.

“In de bibliotheek ben ik voor altijd veranderd. Als kind kwam ik al in de bibliotheek in Zuidoost. In dat boekenpaleis ging voor mij een compleet nieuwe wereld open.”

Murat Isik, schrijver

Verbindend

We verbinden kennis met mensen, maar ook mensen met elkaar. We zijn allemaal promotor van onze organisatie en maken van daaruit verbindingen met onze leden, bezoekers, medewerkers en met andere organisaties. Zo werken we aan onze missie en onze gemeenschappelijke doelen en versterken we elkaar. Samen kunnen we immers zoveel meer bereiken.

Laagdrempelig

We zijn open en gastvrij. Iedereen is welkom bij de Bibliotheek Hoorn en dat laten we zien, horen en voelen: wij schenken iedereen oprechte aandacht. We zien wie onze klanten zijn en onderzoeken wat ze van ons nodig hebben om zich goed te kunnen ontwikkelen.

Deskundig

We hebben verstand van ons werk en van mensen. Met onze expertise kijken we professioneel en gedreven naar de huidige en toekomstige ontwikkelingen in de samenleving en ons vakgebied. We zijn en blijven als ondernemende en lerende organisatie gefocust op nieuwe ontwikkelingen en kansen. Die benutten we graag om persoonlijke en professionele groei mogelijk te maken voor onze leden, bezoekers én onze organisatie.

WAAR IEDEREEN ERTOE DOET

Zo gaan we het doen

We werken onze doelen uit in drie thema's:

1. Het bevorderen van geletterdheid en leesplezier
2. Digitale inclusie en digitaal burgerschap
3. Een leven lang ontwikkelen

1. Het bevorderen van geletterdheid en leesplezier

Verschillende onderzoeken laten over een reeks van jaren een dalende leesvaardigheid, leesmotivatie en leesplezier zien. Samen met onze partners maken wij mensen taalvaardiger. We zetten vanuit de educatieve bibliotheek in op de jeugd ter preventie van laaggeletterdheid terwijl we vanuit de maatschappelijke bibliotheek inzetten op volwassenen die er al mee te maken hebben. Daarnaast zetten we in op leesplezier. Het landelijke Leesoffensief speelt hier een belangrijke rol in: "Lezen is niet alleen een instrument om laaggeletterdheid te voorkomen, maar ook een vaardigheid die plezier, ontspanning en inspiratie kan bieden."

Gezinsaanpak

Kinderen uit taalarme gezinnen groeien vaak op tot laaggeletterde volwassenen. Laaggeletterde ouders hebben vaak niet de vaardigheden om een taalrijke thuisomgeving te creëren: ze lezen nauwelijks voor en praten minder met hun kinderen. Daarmee lopen jonge kinderen al een taalachterstand op die ze vaak niet meer in kunnen halen op school.

Om deze vicieuze cirkel te doorbreken is er focus op het gezin nodig bij de aanpak van laaggeletterdheid. De gezinsaanpak is erop gericht ouders te leren om hun kinderen te ondersteunen en te stimuleren in de taalontwikkeling. Hiermee bieden we het gezin de mogelijkheid om volwaardig te participeren. De educatieve en maatschappelijke bibliotheek werken hierin nauw samen. Via het samenwerkingsverband Samen van Start slaan we de handen ineen met de gemeente, het onderwijs en de VVE om het gezin beter te ondersteunen.

0-4 jaar

We zetten producten en diensten in en bieden een doorlopend, laagdrempelig en inspirerend activiteitenprogramma aan voor kinderen van 0 tot 4 jaar en hun ouders. Ondersteund door een actuele en uitnodigende collectie. We werken nauw samen met organisaties die werken aan de ontwikkeling van het jonge kind, zoals consultatiebureaus en kinderopvang/peuterspeelscholen én met ouders. We coachen en adviseren bij de taalstimulering en het voorlezen en richten ons vooral op kinderen die extra hulp nodig hebben zodat zij een goede start maken op de basisschool.

0-4 jaar: dit gaan we doen

- Versterken van de samenwerking met BoekStart in de kinderopvang middels voorleesplannen en de doorgaande leeslijn
- Doorontwikkelen programma BoekStart onder inwoners in Hoorn
- Consolideren van het cultureel aanbod via de landelijke leesbevorderingcampagnes
- Versterken en uitbreiden van het samenwerkingsverband Samen van Start naar tien scholen met risico op onderwijsachterstanden

4 - 12 jaar

Ondersteund door de collectie en versterkt door een stimulerende programmering bieden we producten en diensten voor kinderen van 4 tot 12 jaar en hun ouders. We zetten in op structurele samenwerkingen met het onderwijs door middel van het succesvolle programma de Bibliotheek op School en de doorgaande leeslijn.

4-12 jaar: dit gaan we doen

- Continueren van het educatief aanbod voor de basisscholen
- Structureel en strategisch samenwerken met tien basisscholen met onderwijsachterstanden middels de Bibliotheek op school (dBos)
- Cultuureducatie in samenwerking met onze lokale en regionale cultuurpartners

12-18 jaar

Samen met scholen in het voortgezet onderwijs streven we naar het verbeteren van leesprestaties en het vergroten van informatievaardigheden. We vergroten de leesmotivatie door kinderen in contact te brengen met onze rijke collectie. Ook werken we samen met de docenten aan deskundigheidsbevordering op het gebied van (begrijpend) lezen. We borgen de doorgaande leeslijn in het voortgezet onderwijs en het VMBO door structurele samenwerking.

12-18 jaar: dit gaan we doen

- Continueren structurele samenwerking VMBO: samen vormgeven aan het Leesoffensief
- Doorontwikkelen deskundigheidsbevordering docenten op het VO: vormgeven aan het Leesoffensief.
- Opzetten en uitwerken van structurele samenwerking met de Praktijkschool

“Een maatschappij die niet investeert in haar kinderen graaft haar eigen graf.”

Paul Verhaeghe, hoogleraar klinische psychologie, uit Houd afstand, raak me aan (2020)

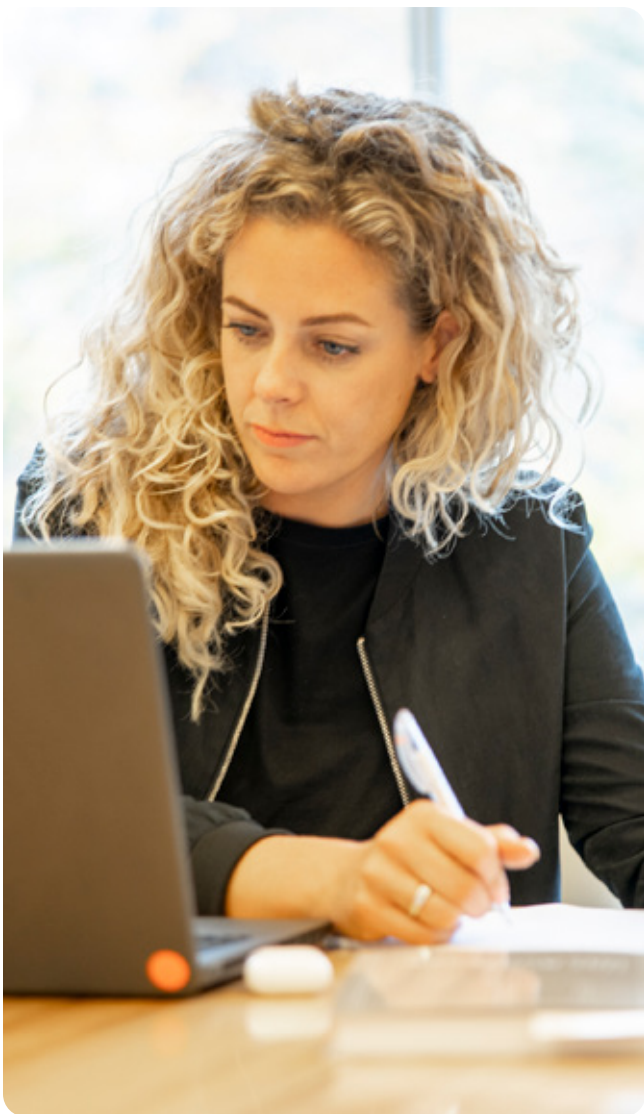
Ouders

Voor ouders en kinderen die extra ondersteuning nodig hebben ontwikkelen we spreekuren en taalactiviteiten gericht op het gezin en profileren we de bibliotheek als expert bij leesproblematiek.

Ouders: dit gaan we doen

- Organiseren taalactiviteiten gericht op ouders
- Opzetten spreekuren leesproblematiek kinderen

2. Digitale inclusie en digitaal burgerschap

Digitalisering en technologie hebben een steeds grotere impact op ons leven. Ben je niet in staat om digitale middelen te gebruiken, dan kun je niet of minder goed meedoen in de maatschappij. Dit heeft effecten voor de werkgelegenheid, voor het sociaal functioneren en voor het contact met de e-overheid. Samen met onze partners leren wij mensen omgaan met de digitale overheid. We investeren in digitaal burgerschap en in digitale geletterdheid, en helpen mensen zelfredzamer te worden. Dit doen we door het aanbieden van cursussen en door burgers met vragen over de (digitale) overheid te ondersteunen met informatie. Hiermee dragen wij bij aan het terugdringen van digitale laaggeletterdheid.

Volwassenen: dit gaan we doen

- Voortzetten trainingen Digisterker en Klik en Tik, ook voor NT2
- Implementatie van Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)
- Hulp bij belastingaangifte
- Training Digivaardig continueren en doorontwikkelen voor verschillende doelgroepen

- Project 'Hoorn gaat digitaal' (ook op de basisschool)
- Ontwikkelen en implementeren cursus 'Doe je digiding' voor 18+
- Statushouders digitaal vaardig maken
- Organiseren activiteiten om digitale vaardigheden en mediawijsheid aan te leren (digitaal burgerschap)

3. Een leven lang ontwikkelen

Bij een leven lang ontwikkelen draait het om activiteiten voor non-formeel en informeel leren. Het is van belang dat iedereen op een zelfgekozen manier en tempo mee kan blijven doen, kan blijven leren en de eigen vaardigheden kan blijven ontwikkelen. De Bibliotheek Hoorn is een openbare, veilige en laagdrempelige (leer- en ontwikkel)plek en gelooft dat ieder mens een of meerdere talenten heeft.

Het ontwikkelen van de leerlijn digitale geletterdheid (0-100) jaar maakt ons dé partner in mediawijsheid. We zetten deze leerlijn via twee routes uit: via de structurele samenwerkingen in het onderwijs en via de reguliere programmering voor leden en bezoekers van de bibliotheek.

Digitale vaardigheden jeugd

Wij willen kinderen helpen hun talent te ontdekken en te ontwikkelen. Daarbij sluiten we aan bij de 21e-eeuwse vaardigheden uit het toekomstgerichte onderwijscurriculum. Daarin staan elf competenties vermeld die leerlingen nodig hebben om succesvol deel te nemen aan de maatschappij van de toekomst. Het gaat om vaardigheden als kritisch denken, creatief denken, informatievaardigheden, computational thinking, ICT-basisvaardigheden en mediawijsheid. Zo zijn de kinderen beter op de toekomst voorbereid.

Een goede aansluiting van het (beroeps)onderwijs op de arbeidsmarkt is cruciaal. We gaan door met activiteiten waarbij kinderen samenwerken aan 21e-eeuwse vaardigheden.

Digitale vaardigheden jeugd: dit gaan we doen:

- Ontwikkelen en implementeren leerlijn digitale geletterdheid
- Doorontwikkelen van de Klooiplaats en de CoderDojo in samenwerking met het regionaal Techlab
- Creëren mediawijze generatie met het project Future Cyber Heros

Laaggeletterde volwassenen

We bieden volwassenen informeel en laagdrempelig ondersteuning op het NL-Plein waar een specifieke collectie boeken beschikbaar is. Taalcoaches stimuleren taalvaardigheden bij de deelnemers, zodat zij goed mee kunnen doen in het dagelijks leven. Taalleerders leren met plezier lezen en kunnen daardoor makkelijker doorleren. Tevens vinden zij elkaar op het NL-Plein en vormen een hechte gemeenschap. Hiermee zorgen we er gezamenlijk voor dat inwoners op eigen niveau kunnen meedoen.

Laaggeletterde volwassenen: dit gaan we doen

- NL-Plein: doorontwikkelen collectie, coördinatie en activiteiten
- Ondersteuning bij inburgering door verschillende projecten zoals Taalcafé, Taalcoachingtraject, Taalmaatjes en Nieuw in Nederland
- Goed doorverwijzen taalleerders in de regio Hoorn van informeel naar formeel Nederlands onderwijs
- Leesclubs op verschillende niveaus (ook voor NT2)

Volwassenen

We gaan door met onze aantrekkelijke programmering: schrijversavonden, (cultureel) cursusaanbod, activiteiten voor leesclubs en debatten over actuele thema's zoals technologie en duurzaamheid. Daarnaast helpen we de gemeente bij de opgaven op thema's als eenzaamheid, mantelzorg en dementie.

Volwassenen: dit gaan we doen

- Organiseren van schrijversavonden, workshops en lezingen: activiteiten gericht op culturele ontplooiing en persoonlijke ontwikkeling
- Inwoners van Hoorn helpen bij het samenstellen van de collectie (gastcollectioneers)
- Continueren Formulierenbrigade
- Continueren van Voorleeskrachten en Voorleeskring voor mensen met dementie
- Ontwikkelen van de Breinbieb met samenwerkingspartners
- Mantelzorgkast
- Project Inclusie en Diversiteit
- Project 65+ eenzaamheid

DE TOEKOMSTBESTENDIGE BIBLIOTHEEK

Organisatieontwikkeling

De juiste mensen: professionals en vrijwilligers

Alle medewerkers laten een ondernemende houding zien, met oog voor nieuwe kansen op het gebied van samenwerking en dienstverlening en met de bijbehorende competenties. Deze houding is essentieel voor een succesvolle ontwikkeling van onze organisatie. We werken met een betrokken team van 35 medewerkers en 70 vrijwilligers.

Om niet achter te raken op maatschappelijke ontwikkelingen, is er de komende jaren een forse inspanning van de bibliotheek nodig. Voorwaarde is dat we kunnen investeren in mensen. De medewerkers moeten zo zijn toegerust dat zij een bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling en realisatie van innovaties.

Met onze toekomstvisie is het onvermijdelijk dat we met meer vrijwilligers gaan werken. Met de uitbreiding van vrijwilligers vergroten we de lokale verbondenheid en doen we een beroep op de actieve betrokkenheid van de inwoners van Hoorn. Zij zijn de ambassadeurs van de bibliotheek en leggen verbinding met andere groepen en (sociale) netwerken.

De verschuiving naar de educatieve, maatschappelijke bibliotheek betekent dat taken en competenties van bibliotheekmedewerkers veranderen. De bibliotheek wordt steeds meer onderdeel van een netwerk (community) dat mensen helpt om zich verder te ontwikkelen. Het strategisch HR- en opleidingsbeleid zijn hierin belangrijke schakels.

Uit overtuiging werken we met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt: de samenwerking met de WilgaerdenLeekerweideGroep wordt de komende jaren voortgezet. Een groep van 30 medewerkers, bestaande uit professionals, cliënten en vrijwilligers, runnen het succesvolle Leescafé in de Centrale Bibliotheek.

Huisvesting Centrale Bibliotheek

Zonder passende huisvesting kunnen de wettelijke bibliotheekfuncties niet met de gewenste kwaliteit en efficiency worden uitgevoerd. De centrale vestiging heeft een toekomstgerichte huisvesting op een duurzame locatie nodig. De Gemeente Hoorn staat positief tegenover een verhuizing van de Centrale naar een nieuwe, goed bereikbare en zichtbare locatie met voorkeur voor de Poort van Hoorn.

De juiste plekken: ook buiten onze vestigingen

Onze drie vestigingen zijn verspreid over het werkgebied en bieden allemaal een gastvrije, publieke ruimte dichtbij de inwoners. Daarnaast worden onze activiteiten ook uitgevoerd bij andere instellingen, scholen en organisaties. We kijken per activiteit waar we de klanten het beste kunnen bereiken.

Communicatie en marketing

Met alles wat we doen bieden we een passend antwoord op de veranderende behoeften van de inwoners van Hoorn. We ontwikkelen ons van productgericht naar klantgericht. We maken steeds de vertaling vanuit de behoeften van de klant naar producten en diensten. Hierbij maken we gebruik van Mosaic-onderzoek. Dit geeft ons inzicht in het gedrag en behoeften van de inwoners van Hoorn en de geografische verdeling in de stad. Zo weten we de

collectie, de programmering en dienstverlening goed af te stemmen en kunnen we effectief communiceren en steeds relevante content bieden. Het imago en de positionering van de bibliotheek als maatschappelijke educatieve organisatie blijft hoog op de agenda voor marketing en communicatie.

Innovatie

Openbare bibliotheken staan landelijk voor een belangrijke opgave vastgelegd in het Bibliotheekconvenant 2020 - 2023. De uitgeschreven ambities in lezen, lenen en digitale mogelijkheden maken het noodzakelijk dat de hele sector en haar partners innoveren - in de breedst mogelijke betekenis van het woord. De Bibliotheek Hoorn volgt en implementeert de in het convenant aangegeven ambities en volgt de aanvullende werkafspraken tussen overheid en gemeente op in samenhang met vragen uit de Hoornse samenleving. De vorige beleidsperiode hebben we gebruik kunnen maken van stimuleringsubsidies vanuit lokale en landelijke regelingen. Duurzame financiële ondersteuning is onmisbaar voor innovatie, om ook in de toekomst de centrale plek te blijven voor ontwikkeling en informeel leren. Innoveren is essentieel om de slag te maken naar een goede positionering als maatschappelijke en educatieve bibliotheek.

Financiën

Passende financiering

Zonder een passende financiering is het niet mogelijk om alle doelstellingen te behalen. Hierbij gaan we uit van een mix van structurele subsidie, projectfinanciering uit subsidies en fondsen (projectgelden) en eigen inkomsten uit bestaande en nieuwe dienstverlening. Om de transitie van het huis van boeken naar het huis van ontwikkeling de komende vier jaren door te zetten is de toegekende subsidie 2021-2024 niet toereikend. Om een blijvende, gezonde financiering te bereiken en de (wettelijke) doelstellingen te behalen blijven wij op beleids- en bestuursniveau in gesprek met gemeentelijke vertegenwoordigers. Want gemeente Hoorn en haar inwoners zijn gebaat bij een volwaardige, daadkrachtige, toekomstgerichte bibliotheek.

Inspiratiebronnen en literatuur

- Coalitieakkoord Hoorn 2018-2022
- Evaluatie WSOB, Raad voor Cultuur
- Gebiedsrapport de Bibliotheek Hoorn, Aanpak bibliotheekvoorzieningen landelijk gebied, ProBiblio augustus 2019
- Gezamenlijk collectieplan, Beleidskader collectiebeleid van het netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen 2020-2024
- Kamerbrief bij evaluatie Wsob en advies Raad voor Cultuur
- Lees! Een oproep tot een leesoffensief, Raad voor Cultuur en Onderwijsraad
- www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/03/12/cultuur-in-een-open-samenleving
- www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/12/03/resultaten-pisa-2018-in-vogelvlucht
- www.stichtingspn.nl/verandering-verbreding/whize-mosaic
- www.raadvoorcultuur.nl
- www.onderwijsraad.nl
- www.expertisecentrumnederlands.nl/pirls
- www.geletterdheidinzicht.nl
- www.stichtinglezenenschrijven.nl
- www.raisingthefuture.nl
- Volkskrant 15 april 2021 “Oproep Raad voor Cultuur: geef 477 miljoen euro extra uit aan cultuur”

Colofon

Uitgave

De Bibliotheek Hoorn

Ontwerp

Janno de Jong

Tekst en redactie

Paul Groot

Inge Boekhoff

Milet Verberne

Fotografie

Marc Dorleijn

Contact

De Bibliotheek Hoorn

Wisselstraat 8

1621 CT Hoorn

Tel: 0229 - 21 94 41

info@bibliotheekhoorn.nl

Met dank aan

beleidsteam en de medewerkers van de bibliotheek, het bestuur en Gemeente Hoorn voor hun inspirerende inbreng.

www.bibliotheekhoorn.nl

